

တံတားနာမည်ထက် စစ်မှန်သည့်ပြောင်းလဲမှုကိုသာ မွန်လူထုလိုလား

အရေး(တစ်ခု) ဖြစ်မြောက်သွားတာလို့ မြင်တယ် " ဟု ချောင်းဆုံမြို့နယ်မှ ဒေသခံအမျိုးသမီးလူငယ်(၃)က ပြောပါသည်။

တံတားနာမည်ပြောင်းလဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်မှု၊ ပြစ်တင်မှုများအများအပြားဖြစ်ပေါ်နေပြီး သမိုင်းအစဉ်အလာကြီးမားခဲ့သည့် မွန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရေးရပ်တည်ချက်ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မွန်လူမျိုးတို့၏ ပန်းတိုင်သည် စစ်မှန်သည့်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ပေါ်ထွန်းရေးဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုတုံ့ပြန်မှုများ ရှိလာသည်။

"ကျွန်တော်တို့ မွန်အမျိုးသားရေးဦးတည်ချက်က တံတားနာမည်လောက်ပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတော်ကို ပုံဖော်တည်ဆောက်ရာမှာ အပြန်အလှန်လေးစားမှု၊ အပြန်အလှန်စာနာမှုများနဲ့ တိုင်းရင်းသားအားလုံးအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရမယ့် နိုင်ငံရေးစနစ်ကောင်းတစ်ခုပေါ်ထွန်းဖြစ်တည်ရေးသာ ဖြစ်ပါတယ် " ဟု တံတားနာမည်ကန့်ကွက်ရာတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့သည့် ဒုတိယအကြိမ် မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦးက သူ၏လူမှုကွန်ရက်တွင် ရေးသားခဲ့သည်။

တံတားနာမည်ပြောင်းအခမ်းအနားကို စစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းအောင်လှိုင်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်အဆင့်စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုးလည်း ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့သည်။

"စစ်တပ်ကဒီလောက်ပေးလို့ဒီအတိုင်းပဲ နေသွားကြမလား။ လက်ရှိအခြေအနေအရတော့ ကျွန်မတို့မွန်လူမျိုးတွေကို တည်တညွတ်တည်း ဖြစ်စေချင်တယ်" ဟု လူငယ်အမျိုးသမီး(၂)က ပြောပါသည်။

လနာမည်ဖြစ်သည့် "သံလွင်တံတား(ချောင်းဆုံ)"ကိုသာ အမည်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ယခုအခါ မွန်လူမျိုးတို့ တောင်းဆိုခဲ့ဖူးသည့် နာမည်(၂) ခုထဲက တစ်ခုကိုအာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက ပြန်လည်ပေးအပ်ပြီး တံတားဖွင့်ပွဲကို အသစ်ပြန်လည်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မွန်လူမျိုးတို့၏ တုံ့ပြန်မှုသည် တံတားနာမည်တစ်ခုထက်ပိုနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

"စစ်ကောင်စီကအခုလို တံတားနာမည်ပြောင်းပေးတာကို ကျွန်မအနေနဲ့ မကြိုဆိုဘူး။ မလိုလားဘူး။ ဘာခံစားချက်မှမရှိဘူး။ ကျွန်မတို့က စစ်အာဏာရှင်ကို ဆက်ပြီးဆန့်ကျင်သွားမှာပါ" ဟု ချောင်းဆုံမြို့နယ်မှ ဒေသခံအမျိုးသမီး(၁)က ပြောပါသည်။

မူလတံတားနာမည်ပြောင်းလဲခဲ့သည့် NLD အစိုးရက ပြည်သူလူထု၏အသံကို နားမထောင်ဘဲ အာဏာရှင်ဆန်ဆန်ပြုမူခဲ့သလို ယခု

တံတားနာမည် ပြန်ပြောင်းပေးခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းကလည်း အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီဖြစ်နေသည့်အတွက် တံတားနာမည်ကိစ္စကိုအာဏာပိုင်များက နိုင်ငံရေးအတွက် အသုံးပြုနေကြောင်း လူမှုကွန်ရက်များတွင် ဝေဖန်နေကြသည်။

"လက်ရှိမှာ တံတားကိစ္စက နိုင်ငံရေးအတွက် အသုံးပြုနေရတယ်လို့ ထင်တယ်။ MUP (မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ)က တောင်းဆိုလို့ နာမည်ပြောင်းပေးလိုက်တာလို့ ကျွန်မ မမြင်ဘူး။ သူတို့(စစ်ကောင်စီ)မှာ အစီအစဉ်ရှိပြီးသားဖြစ်မယ်။ ... မွန်လူမျိုးတွေက ကြားထဲမှာ အသုံးပြုခံရသလို ဖြစ်သွားတယ်" ဟု ချောင်းဆုံမြို့နယ်မှ ဒေသခံအမျိုးသမီးလူငယ်(၂)က ပြောပါသည်။

တံတားနာမည်ပြောင်းလဲမှုအပေါ် အကောင်းမြင်သည့်မွန်လူမျိုးများလည်း ရှိသည်။

"တံတားနာမည် ပြောင်းသွားတာကောင်းတယ်။ မွန်လူမျိုးတွေ (လိုချင်တဲ့)အခွင့်

ဓမ္မကိန္နာ (၁) အဆက်

ပြည်သူ့တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု စနစ်ကြောင်း ကြေညာပြီးနောက်ပိုင်း လုံခြုံရေးတင်းကြပ်လာ

Official notice from the Ministry of Home Affairs regarding the implementation of the National Service System. The notice includes the Ministry's logo and text in Burmese, detailing the system's goals and implementation steps.

"ဒီတစ်ခေါက် ဆန့်ကျင်တာက ရှေ့ တုန်းကထက် ပိုပြင်းထန်တယ်။ ဒီလောက်ထိ ဖြစ်လာမယ်လို့ စစ်တပ်က တွက်မထားဘူး။ တော ခိုပြီး ဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေ ရှိသလို မြို့ပေါ်မှာလည်း ရရာလက်နက်နဲ့ ခုခံတာ ရှိလာတယ်။ အခြေအနေက ပိုတင်းမာလာဖို့ပဲ ရှိတယ်" ဟု ပါတီမှ နှုတ်ထွက်စာတင်ထားသူ မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

နိစ္စဂူဝ လွတ်လပ်စွာသွားလာနေသည့် နေရာများတွင် စစ်သားနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်နေသောကြောင့် လွန်စွာစိတ်အေးနာငဲ့အယှက်ဖြစ်ရကြောင်း ဒေသခံပြည်သူများက မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဖောင်ဒေးရှင်းကို ပြောဆိုထားသည်။

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်အနေဖြင့် မြို့နယ်များတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဖြစ်သူ ဦးရည်မွန်က မေလ (၉) ရက်နေ့တွင် ပြောဆိုထားသည်။

မတရားဖမ်းဆီးခံရသူများ၏ ဥပဒေဆိုင်ရာရပိုင်ခွင့်ကို စစ်ကောင်စီက ကန့်သတ်လျော့ချ

Table with 2 columns: List of names and their corresponding legal status or actions. Includes names like U Kyaw Aye Win, U Kyaw Aye Win, etc.

မေ ၁၊ ၂၀၂၁

စစ်ကောင်စီအနေဖြင့် အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အာဏာသိမ်းမှုကိုဆန့်ကျင်သည့် ပြည်သူများကို နှိပ်ကွပ်ရန်အတွက် ဥပဒေအမျိုးမျိုးကို ပြင်ဆင်ပြဌာန်းလျက်ရှိရာ ၂၀၂၁ ဧပြီလ (၂၉) ရက်နေ့တွင် "ဥပဒေဆိုင်ရာအထောက်အကူပေးရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ" ကို ပြဌာန်းပြီး မတရားဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူများ၏ ဥပဒေဆိုင်ရာရပိုင်ခွင့်အကူအညီများကို လျော့ချကန့်သတ်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ မေလ (၁) ရက် အထိ မတရားဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူအရေအတွက်မှာ (၃,၄၈၅) ဦး ရှိလာပြီဖြစ်ပြီး ယခုဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကြောင့် အဆိုပါအရေအတွက်ရှိ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူများမှာ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာအကူအညီများ ရရှိရန် ပိုမိုခက်ခဲလာမည်ဖြစ်သည်။

မူလဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည့် "ဥပဒေနှင့်မညီသော ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုများ ပပျောက်စေရန်" ဟူသော ပုဒ်မကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် စစ်ကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိရှိနိုင်သည်။

၎င်းပြင် ပုဒ်မ (၄-ဂ) ပြင်ဆင်ချက်ကြောင့် တရားစွဲဆိုခံရသူများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ကျနေသူများသာ ဥပဒေအကူအညီ ရရှိနိုင်ပြီး ပြစ်မှုနှင့်စွပ်စွဲခံရသူများအနေဖြင့် ဥပဒေဆိုင်ရာအကူအညီများကို တောင်းခံခွင့်၊ ရရှိခံစားပိုင်ခွင့် မရှိတော့ချေ။

မတရားထိန်းသိမ်းခံရသူများကို လိုက်ပါကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသူများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ကန့်သတ်ချက်များ ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး ပြင်ဆင်ချက်အရ ဥပဒေဆိုင်ရာအထောက်အကူပေးရေးအဖွဲ့များတွင် လွှတ်တော်အမတ်များနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီဝင်များ ပါဝင်ခွင့်ရရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။

၎င်းပြင် ဥပဒေဆိုင်ရာအထောက်အကူပေးရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်နေသည့်ရှေ့နေများသည် ဤဥပဒေအရ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်အမှုများမှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အမှုတွင်မျှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ စစ်ကောင်စီအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အာဏာကို တစ်နှစ်သာရယူမည်ဟု ကြေညာထားသော်လည်း အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း မတရားသောဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ပြဌာန်းလျက်ရှိရာ (၃) လအတွင်း ဥပဒေအမှတ် (၁၉/၂၀၂၁) အထိ ရောက်ရှိလာပြီဖြစ်သည်။

ငွေသားဖြတ်လပ်သဖြင့် ဖမာဏများသည့် ငွေထွဲငွေထုတ်ဝန်ဆောင်မှု၊ ရပ်ဆိုင်း

မေ ၄၊ ၂၀၂၁

အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်များ ဖြတ်တောက်ခြင်းကြောင့် Digital Money စီဆင်းမှု နှေးကွေးရပ်တန့်သွားခြင်းနှင့် ဘဏ်များတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ငွေထုတ်ယူနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်သူများအကြားတွင် ငွေဝတ္တုလိုအပ်ချက် တစ်နေ့တစ်ခြား ပိုမိုမြင့်မားလာပြီး ယခုအခါ ငွေသားရှားပါးပြတ်လပ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်နေသည့် ပုဂ္ဂလိကအေဂျင်စီများအနေဖြင့် သိန်းဂဏန်းပမာဏရှိသည့် ငွေလွှဲငွေထုတ်ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိတော့ဘဲငွေကြေးသောင်းဂဏန်းလောက်ကိုသာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်တော့ကြောင်း သိရသည်။

"အေဂျင်စီတွေလက်ထဲမှာ ငွေသားမရှိတော့ဘူး။ အဲကြောင့် သိန်းဂဏန်းလောက်ရှိလာပြီဆို ငွေလွှဲငွေထုတ်လက်မခံတော့ဘူး။ သောင်းဂဏန်းဆို ရတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ သူတို့ဆီမှာ ငွေသားများစားစား မရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ တစ်ခါတလေဆို သောင်းဂဏန်းတောင် ထုတ်ပေးဖို့ ခက်နေတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။ အဲလိုအခက်အခဲဖြစ်နေတယ်" ဟု မုဒုံမြို့နယ်မှ Wave Money ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးနေသည့် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။ ငွေသားပြတ်လပ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးနေသည့် အေဂျင်စီအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့များမှာ လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းထားရပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသည့် အေဂျင်စီများကလည်း အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သည်။

"ငွေချေးပေးနေတဲ့ ရွှေဆိုင်တွေဆိုရင်လည်း ချေးမပေးနိုင်တော့ဘူး။ သူတို့လက်ထဲမှာ ငွေသားမရှိတော့ မချေးပေးနိုင်ဘူးပေါ့။ ဘယ်မှာမှလည်း ချေးလို့ မရဘူး။ ငွေထုတ်ရမယ့်ကိစ္စဆို ဘယ်မှာမှ ထုတ်လို့မရတော့ဘူး" ဟု သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်မှ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ဘဏ်များတွင် အလွန်နည်းပါးသည့် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ငွေထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ ငွေထုတ်ယူရန် အချိန်ကြာမြင့်စွာ တန်းစီရခြင်းတို့ကြောင့် ငွေထုတ်ယူမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြင်ပတွင် တရားမဝင်ဈေးကွက်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။

"လုပ်ငန်းရှင်အချို့သည် ဘဏ်များသို့ ငွေသားအပ်နှံမှုမပြုဘဲ လက်ဝယ်ငွေသားထားရှိ၍ ငွေသားလိုအပ်ချက်ရှိသူများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခု အကျိုးအမြတ်ရယူဆောင်ရွက်သော ဈေးကွက်ဖြစ်ပေါ်နေသဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း" ဗဟိုဘဏ်က ဧပြီလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ငွေသားဖြင့်သာလည်ပတ်နေရသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုမှာ ပြည့်ဝကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ တစ်ချို့လုပ်ငန်းများမှာ ရပ်ဆိုင်းထားရသည်။

စစ်ကောင်စီက ဗဟိုဘဏ်အပေါ် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နေသဖြင့် ပြည်သူလူထုက ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးစနစ်အပေါ်တွင် ယုံကြည်မှုကျဆင်းလာပြီး ငွေကြေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ကောလာဟလများလည်း နေ့စဉ်နီးပါး ထွက်ပေါ်လျက်ရှိနေသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့်ပူးပေါင်းမှုကို မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ဟု ဆို

မေ ၁၀၊ ၂၀၂၁

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီနှင့် တရားဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း မွန်တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် သိသာမြင်သာသည့် အကျိုးကျေးဇူးများရရှိလာခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အဆိုပါပူးပေါင်းမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ကြောင်း တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အသိုင်းအဝိုင်းက ထောက်ပြပြောဆိုလာခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်တို့အမြင်ကတော့ ပူးပေါင်း

မယ်ဆိုကတည်းက အပေးအယူတော့ ရှိရမယ်။ ရခိုင်ပါတီဆို ရှင်းရှင်းပဲ ပြောထားတယ်။ မွန်လည်း အဲလိုပဲ ဖြစ်သင့်တယ်။ ပူးပေါင်းပြီးနောက်ပိုင်း ကိုယ့်တောင်းဆိုချက်၊ ကိုယ့်မျှော်မှန်းချက်ကို ဘယ်လောက်ဆွေးနွေးနိုင်လဲ၊ ဘယ်လောက် ရလာလဲ။ ကျွန်တော့်အမြင်အရတော့ ခုချိန်ထိ ဘာအသီးအပွင့်မှ မရသေးဘူး။ စစ်ကောင်စီကတော့ လူပဲဆက်သတိနေတယ်။ ဒါကြောင့် မွန်ပါတီအနေနဲ့ (ပူးပေါင်းမှုကို) ပြန်သုံးသပ်သင့်ပြီ” ဟု မော်လမြိုင်မြို့မှ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူခေါင်းဆောင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့် ပထမဦးဆုံးပူးပေါင်းခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်သည့် ရခိုင်အမျိုးသားပါတီက ပူးပေါင်းမှုကို ရပ်ဆိုင်းကြောင်း မေလ (၅) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီက တောင်းဆိုထားသည့် အချက်များကို လိုက်လျောလုပ်ဆောင်ပေးမှု မရှိခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းမှုက ရခိုင်အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေမှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် စစ်ကောင်စီနှင့် ဆက်လက်ပူးပေါင်းတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP) က ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီနှင့် ပူးပေါင်းရာတွင် တန်းတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသာ ပြုလုပ်သင့်ပြီး စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရန် မသင့်ကြောင်း လူမှုကွန်ရက်များတွင် ဝေဖန်ရေးသားနေကြသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့်ပူးပေါင်းမှုမှတစ်ဆင့် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရပုံစံဖော်ဆောင်သွားနိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု ပူးပေါင်းသူအချို့က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားသော်လည်း စစ်ကောင်စီနှင့်ပူးပေါင်းပြီးနောက်ပိုင်း တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုမည်မျှရှိသည်ကို မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီက ထုတ်ပြန်ပြောဆိုထားခြင်း မရှိချေ။

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီနှင့် ပူးပေါင်းပြီးနောက်ပိုင်း နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်နေရာနှင့် မွန်ပြည်နယ်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်နေရာ ရရှိထားသည်။

ကျောင်းပြန်စွင့်ရန်ကြိုးစားနေသည့် စစ်ကောင်စီက မွန်ပြည်နယ်မှ ဆရာဆရာမ (၃၀၀၀) ကျော်ကို ထုတ်ပယ်ထားပြီးဖြစ်

မေ ၁၇၊ ၂၀၂၁

လာမည့် ၂၀၂၁-၂၂ ပညာသင်နှစ်တွင် အခြေခံပညာကျောင်းများကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် ကြိုးစားနေသည့် စစ်ကောင်စီက မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျောင်းအုပ် (၁၃) ဦးအပါအဝင် သင်ကြားစီမံ ဆရာဆရာမစုစုပေါင်း (၃,၁၈၁) ဦးကို တာဝန်မှရပ်ဆိုင်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ပညာရေးမှူးရုံးမှ ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်များအရ

သိရှိရသည်။

ကျိုက်ထိုမြို့နယ်မှ သင်ကြားစီမံဝန်ထမ်းဆရာဆရာမ (၅၇၉) ဦး၊ သထုံမှ (၅၃၀) ဦး၊ ပေါင်မှ (၄၄၁) ဦး၊ ချောင်းဆုံမှ (၁၁၂) ဦး၊ မော်လမြိုင်မှ (၃၃၈) ဦး၊ မုဒုံမှ (၂၁၉) ဦး၊ ကျိုက်မရောမှ (၃၃၂) ဦး နှင့် ရေးမြို့နယ်မှ (၆၁၇) ဦးတို့ကို လုံလောက်သောအကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ တာဝန်ချိန်ပျက်ကွက်သည်ဟုဆိုကာ မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် တာဝန်ရပ်ဆိုင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းပြင် အထက်တန်းကျောင်းအုပ် (၄) ဦးနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းအုပ် (၉) ဦးတို့ကိုလည်း မေလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် တာဝန်မှ ရပ်ဆိုင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

တာဝန်မှရပ်ဆိုင်းခံထားရသည့်ဆရာဆရာမများအနေဖြင့် ယနေ့မေလ (၁၇) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံဝန်ထမ်းနည်းဥပဒေအရ ဌာနဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပညာရေးမှူးရုံးများက ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ အနာဂတ်အတွက် စစ်ကောင်စီလက်အောက်တွင် အမှုထမ်းသည့် ပြည်သူလူထုဘက်တွင် မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်ခဲ့သော ထုတ်ပယ်ခံဆရာဆရာမများကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းနှင့် ရှိခိုးဦးတင်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများနှင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

စစ်မီးကူးစက်လာမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမှ မွန်ဒေသခံများ မုဒုံဘက်တွင် အိမ်ပြင်ခြေများ ဝယ်ယူ

မေ ၁၈၊ ၂၀၂၁

ကရင်ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်ရှိ မွန်နှင့်ကရင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ရာနယ်မြေတွင် နေထိုင်နေကြသည့် မွန်တိုင်းရင်းသားဒေသခံများက ၎င်းတို့ဒေသတွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားလာမည်ကို စိုးရိမ်နေကြသဖြင့် မုဒုံမြို့နယ်ဘက်တွင် အိမ်ခြံမြေများ ဝယ်ယူပြီး ပြောင်းရွှေ့သွားကြရန် စီစဉ်နေကြောင်း သိရသည်။

“အခုတလော (ကြာအင်းဆိပ်ကြီး

မြို့နယ်)တောင်အေရှာဘက်ပိုင်းကလူတွေ စစ်ဖြစ်မှာကို ကြောက်ပြီး မုဒုံကရွာတွေဘက်မှာ ခြံမြေတွေ လိုက်ဝယ်နေတာ မနည်းဘူး။ အိမ်ခြံမြေတွေက ဈေးကျတာမဟုတ်ပေမယ့် လိုက်ဝယ်တဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ” ဟု မုဒုံမြို့နယ် ဖယ်ဒိုကျေးရွာမှ ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလမှစပြီး ကရင်ပြည်နယ် ဗဟိုမြို့နယ်ရှိ ကေအန်ယူတပ်မဟာ (၅) နှင့် ဗမာစစ်တပ်တို့အကြား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိရာ ထိုမှတဆင့် စစ်မီးကူးစက်ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားလာမည်ကို ဒေသခံများက စိုးရိမ်နေကြ

ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကြာအင်းဆိပ်ကြီးက မွန်နဲ့ကရင်လက်နက်ကိုင်တွေ လှုပ်ရှားနေတဲ့ တော်လှန်ရေးနယ်မြေဆိုတော့ တိုက်ပွဲတွေ ကျယ်ပြန့်လာမယ်ဆိုရင် ဒီဒေသကို စစ်မီးကူးစက်လာဖို့က လွယ်လွယ်လေးပဲ။ အဲလိုစစ်ဖြစ်လာမှာကြောက်လို့ပဲ ဒီကလူတွေက မုဒုံဘက်က ရွာတွေမှာ ခြံမြေတွေ လိုက်ရှာနေကြတယ်” ဟု ကြာအင်းဆိပ်ကြီးက ခြံပိုင်ရှင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်တွင် မွန်နှင့်ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အဓိကအခြေချနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ဗမာနှင့်အခြားတိုင်းရင်းသားများက လူနည်းစုဖြစ်သည်။ အများအားဖြင့် ၂ ယျာဉ်မြို့လုပ်ငန်းနှင့် ရာဘာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားပြီး စစ်မီးကူးစက်လာနိုင်သည်ဟူသော ထင်မြင်ယူဆချက်ကြောင့် မုဒုံမြို့နှင့်နီးစပ်သူများက မြို့ပေါ်သို့ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်လည်း ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

စစ်ကောင်စီ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေမှုကြောင့် ကချင်နှင့်ကရင်ပြည်နယ်များတွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားသောင်းချီ စစ်ဘေးရှောင်ထွက်ပြေးနေရပြီး လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအကူအညီများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

ရေးမြို့နယ်တွင် (၂) ရက်အတွင်း ပေါက်ကွဲမှု (၄) ဖြစ် ဖြစ်

မေ ၂၁၊ ၂၀၂၁

မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ်တွင် ပြီးခဲ့သည့် မေလ (၁၉) နှင့် (၂၀) ရက်နေ့များတွင် ငုံးပေါက်ကွဲမှု (၄) ကြိမ် ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး လူထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများရှိကြောင်း သိရသည်။

မေလ (၁၉) ရက်နေ့ ည (၈) နာရီခန့်အချိန်တွင် ကျောင်းရွာကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရုံး၌ ငုံးပေါက်ကွဲမှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး လူ (၄) ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

က်ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီခန့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦး၊ ပြည်သူ့စစ်တပ်ဦး၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် ကလေးငယ်တစ်ဦးတို့ ထိခိုက်ခဲ့ပြီး ကလေးငယ်၏ထိခိုက်ဒဏ်ရာမှာ စိုးရိမ်ရကြောင်း သိရသည်။

မေလ (၂၀) ရက်နေ့ညတွင် လမိုင်းမြို့တွင် ပေါက်ကွဲမှု (၂) ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ည (၉) နာရီ (၂၀) မိနစ်ခန့်တွင် လမိုင်းမြို့ အထက်တန်းကျောင်းနား၌ တစ်ကြိမ်၊ ည (၉) နာရီ (၃၀) မိနစ်ခန့်တွင် လမိုင်းမြို့မ (၂) အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးနား၌ တစ်ကြိမ် ငုံးပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် မေလ (၂၀) ရက်နေ့ ည (၉) နာရီ မိနစ် (၃၀) အချိန်တွင် မော့ကနင်ကျေးရွာ အထက်တန်းကျောင်း၌ ငုံးပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြန်သည်။ ငုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှု မရှိသော်လည်း ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့် အဆောက်အဦး အနည်းငယ်ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။

အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ပေါက်ကွဲမှုများ၊ မီးလောင်မှုများ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ဖြစ်ပွားနေပြီး မွန်ပြည်နယ်၏မြို့တော်ဖြစ်သည့် မော်လမြိုင်မြို့တွင်လည်း ပေါက်ကွဲမှုများ နေ့စဉ်နီးပါး ဖြစ်ပွားနေသည်။

ပြီးခဲ့သည့်မေလ (၁၇) ရက်နေ့တွင်လည်း မော်လမြိုင်၊ သထုံ၊ သံဖြူဇရပ်နှင့် ရေးမြို့နယ်များတွင် ပေါက်ကွဲမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပေါက်ကွဲမှုများဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များက စစ်ဆေးရေးကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် လုပ်ဆောင်လာကြသည်။

“အရင်ကစစ်တယ်ဆိုတာ နည်းနည်းပါးပါးမေးမြန်းရုံလောက်ပဲ။ ဒါတောင် ကားတိုင်း မဟုတ်ဘူး။ ဆိုင်ကယ်လည်း ဒီလိုပဲ။ လူတိုင်း မစစ်ဘူး။ အခုတော့ အဲလိုမဟုတ်တော့ဘူး။ ကားတိုင်း၊ ဆိုင်ကယ်တိုင်းကို စစ်တယ်။ မသင်္ကာတာရော သင်္ကာတာရော အကုန်စစ်တော့တာပဲ” ဟု ရေးမြို့နယ်မှ ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်မောင်းတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ငုံးဖောက်ခွဲမှုကို မည်သူမည်ဝါက ပြုလုပ်သည်ကို မသိရှိသော်လည်း ပေါက်ကွဲမှုများနှင့်ဆက်စပ်ပြီး မတရားဖမ်းဆီးခံရမှုကို ပြည်သူအများက စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ကုလားဂုတ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းရွှေရေ ဘေးအန္တရာယ် စစ်ဆေးဆန်းစစ်

မေ ၁၉၊ ၂၀၂၁

စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မသေချာမရေရာဖြစ်လာသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်းများတွင် မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ် ကုလားဂုတ်ကျွန်းရှိ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းလည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်လာပြီ ဖြစ်သည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်းအေရှဖက် သပြေသစ်ရွာကို အခြေပြုထားသည့် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းကို မွန်ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် Bedok Construction & Engineering Co.,Ltd တို့က ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် နားလည်မှုစာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး စတင်ကောင်းအထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“နိုင်ငံရေးအခြေအနေက ခုလိုဖြစ်သွားတော့ လုပ်ငန်းတွေလည်း ရပ်သွားတယ်။ ဘယ်တော့ ဆက်လုပ်ဖြစ်မလဲ မသိသေးဘူး။ တံတားခင်းဖို့ သံချောင်းတွေရောက်နေတာ ကြာလှပြီ။ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲဖြစ်သွားတော့ ဆက်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အရင်တုန်းကဆို ထိုင်းက ဟိုနိုင်ငံဒီနိုင်ငံက ကုမ္ပဏီတွေ ခြေချင်းလိမ်နေတာပဲ။ အခုတော့ ငြိမ်နေတယ်” ဟု Bedok Construction ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦးက

ပြောပါသည်။

ရေနက်ဆိပ်ကမ်းသည် ကုလားဂုတ်ကျွန်းနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ အလယ်တည့်တည့်လောက်တွင် တည်ရှိပြီး ရေနက်ဆိပ်ကမ်းချဉ်းကပ်တံတားသည် အရှည် (၃) မိုင်ခန့် ရှိမည် ဖြစ်သည်။

“ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းအကြောင်းတော့ ငါတို့လည်း ဘာမှမသိဘူး။ သူတို့ ဘယ်လိုလုပ်မယ်၊ ရွာသားတွေ ဘယ်လိုထိခိုက်နိုင်တယ်၊ ဘာတွေ ပျက်စီးသွားနိုင်တယ် အဲဒါတွေကို ဘယ်သူကမှ ဘာမှ မပြောကြဘူး။ ဒီနားက မြေတွေကိုပဲ ကုမ္ပဏီလား။ ဘာလား မသိ လိုက်ဝယ်နေတာပဲ” ဟု ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းဧရိယာအနီးရှိ ရာဘာမြိုင်ရှင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

စီမံကိန်းကို ရပ်ဆိုင်းထားသော်လည်း ရပ်ဝေးဒေသက လူများက စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်းရှိ မြေနေရာများကို ဈေးပေါ့ပေါ့ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရန် ဒေသခံများကို လိုက်လံစည်းရုံးနေသည်။ စီးပွားရေးခက်ခဲသဖြင့် မြေများကို ရောင်းချရသူများ ရှိသကဲ့သို့ ဝယ်သူရှိစဉ် ရောင်းချရန် ဆုံးဖြတ်သူများလည်း ရှိသည်။

“ဒီကျောက်တောင်လောက်အထိပဲ ရောင်းလိုက်တယ်။ ဟိုဘက် ခြံစည်းရိုးတိုင်စိုက်ထားတဲ့နေရာဘက်ဆို မရောင်းရသေးဘူး။ ဈေးနည်းနည်းပဲ ပေးတော့ ခြံရှင်တွေက မရောင်းချကြဘူး။ သိန်းလည်တဲ့သူတွေကတော့ မရောင်းဘူး။ မသိနားမလည် ငွေလိုနေတဲ့သူတွေကတော့ ရောင်းလိုက်တာပဲ” ဟု စီမံကိန်းဧရိယာအနီး မြိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အနင်းကျေးရွာသားတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ကုလားဂုတ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းတည်ဆောက်မည့်နေရာသည် ရေအနက် (၁၈) မှ (၂၃) မီတာအထိ ရှိပြီး သင်္ဘောဆိုက်ကပ်ရန်၊ ကုန်တင်ကုန်ချ ပြုလုပ်ရန် နေရာကောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကုလားဂုတ်ကျွန်းတွင် အောက်ဆိပ်၊ အလယ်ဆိပ်နှင့် အပေါ်ဆိပ်ဟူ၍ ကျေးရွာ (၃) ရွာရှိပြီး ရေနက်ဆိပ်ကမ်းကြောင့် အဆိုပါကျေးရွာများမှ ရွာသူရွာသားများကို စစ်တပ်က ပြောင်းရွှေ့ရန် စီစဉ်နေသည်ဟု သတင်းထွက်ပေါ်နေသော်လည်း သီးခြားအတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

“ကုလားဂုတ်ကျွန်းပေါ်က ခြံတွေကို ပိုင်းရှင်လွှဲပြောင်းရောင်းချလို့မရဘူးလို့ စစ်တပ်က ပြောထားတာလည်း ရှိတယ်။ စစ်တပ်ပိုင်ကုမ္ပဏီက ဆိပ်ကမ်းဆောက်မယ်ဆိုလား၊ လေယာဉ်ကွင်းဆောက်မယ်ဆိုလား အဲလိုမျိုးလည်း ကြားနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သေသေချာချာ မသိဘူး” ဟု အလယ်ဆိပ်ကျေးရွာမှ ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်းအနီးတဝိုက်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းအပြင် ပြည်နယ်စက်မှုဇုန်၊ ငါးလုပ်ငန်းဇုန်၊ အထူးစီးပွားရေးဇုန်၊ အိမ်ယာစီမံကိန်းဇုန်နှင့် မွန်ပြည်နယ်အစိုးရပိုင် စီမံခန့်ခွဲရန်တို့ကို အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ကိုင်သွားရန် စီစဉ်ထားသည်။

မော်လမြိုင်မှ တစ်ဦးအပါအဝင် ကလေးချင် (၇၃)ဦးကို စစ်ကောင်စီက သတ်ဖြတ်ခဲ့

မေ ၂၆၊ ၂၀၂၁

စစ်ကောင်စီအနေဖြင့် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့မှ မေလ (၁၅) ရက်နေ့အထိ သုံးလတာကာလအတွင်း အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးသူငယ် (၇၃) ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ လူ့အခွင့်အရေးဝန်ကြီးက ၎င်း၏လူမှုကွန်ရက်တွင် စာရင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအရေအတွက်တွင် ပြီးခဲ့သည့်

မတ်လ (၂၇) ရက်နေ့ညနေပိုင်းက မော်လမြိုင်မြို့၌ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ဦးခေါင်းတွင်ကျည်ထိမှန်ပြီး သေဆုံးခဲ့ရသူ အသက် (၁၁) အရွယ် သမီးငယ်မအေးမြတ်သူလည်း ပါဝင်နေသည်။

သမီးငယ်မအေးမြတ်သူသည် မြဝင်းအတွင်း ဆော့ကစားနေစဉ် ဦးခေါင်းကို ကျည်ထိမှန်ခဲ့ပြီးနောက် တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် ဆုံးပါးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမီးငယ်၏ဈာပနကို မတ်လ (၂၈) ရက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ပိန္နဲကုန်းမြန်မာသုသာန်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

အသတ်ခံရသူ ကလေးငယ် (၇၃) ဦးတွင် ယောက်ျားလေး (၆၃) ဦးနှင့် မိန်းကလေး (၉) ဦး ပါဝင်ပြီး လိင်အမျိုးအစားအတည်မပြုနိုင်သူ (၁) ဦး ပါဝင်သည်။ စစ်ကောင်စီက သတ်ဖြတ်မှုများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေသဖြင့် သေဆုံးသူကလေးသူငယ်အရေအတွက်တိုးလာဖွယ်ရှိကြောင်း သိရသည်။

စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ကလေးသူငယ်များအနေဖြင့် မည်သည့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမျိုးမျိုးမှ မရရှိတော့ကြောင်း နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (AAPP) က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

စစ်ကောင်စီရေးငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ ငွေ့ဆုံ၊ ဖွန် (၂) ပါတီ တက်ရောက်

မေ ၂၁၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁ မေလ (၂၁) နေ့ ယနေ့တွင် ဧပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံး၌ စစ်ကောင်စီကခန့်အပ်ထားသည့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် တွေ့ဆုံလျက်ရှိသည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲသို့ နိုင်ငံရေးပါတီ (၆၂) ပါတီ တက်ရောက်လျက်ရှိပြီး အဆိုပါပါတီများတွင် မွန်တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီများဖြစ်သည့် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီနှင့် အမျိုးသမီးပါတီ (မွန်)တို့လည်း တက်ရောက်ကြောင်း သိရသည်။

စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၆) ရက်နေ့တွင်လည်း နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲကို နိုင်ငံရေးပါတီ (၅၃) ပါတီ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ကော်မရှင်က တွေ့ဆုံပွဲသို့ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရပါတီဖြစ်သည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီအပါအဝင် တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးကို ဖိတ်ကြားထားကြောင်း ပြောဆိုထားသော်လည်း အစဉ်အလာကြီးသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများကမူ တွေ့ဆုံပွဲကို တက်ရောက်မည်မဟုတ်ကြောင်း အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။

ပထမအကြိမ်တွေ့ဆုံပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့သည့် ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ(ANP)နှင့် ကချင်ပြည်နယ်ပြည်သူ့ပါတီ(KSPP)တို့ကလည်း တွေ့ဆုံပွဲတက်ရောက်ရန် ငြင်းပယ်ထားသည်။

ယခုအကြိမ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကော်မရှင်က အဆိုပြုထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် "အမျိုးကျကိုယ်စားပြုမူဝန်ခံ" ပြောင်းလဲရေးကို အဓိကထားဆွေးနွေးမည်ဟု ကြားသိထားသည်။

သတင်းအချက်အလက်များအရ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်နေသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ (၈၀) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ အနိုင်မရဘူးသည့် ပါတီများ ဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီက အငြိမ်းစားဆရာသရာများကို စာဖြင့်သင်ရန် လိုက်လံစဉ်းစား

မေ ၂၆၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁-၂၂ ပညာသင်နှစ်တွင် အခြေခံပညာကျောင်းများကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အပြင် အထန်ကြိုးစားနေသည့် စစ်ကောင်စီက ဆရာဆရာမအင်အားလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန်အတွက် အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာသရာများကို စာသင်ကျောင်းများတွင် ပြန်လည်တာဝန်ယူရန် လိုက်လံစဉ်းစားနေကြောင်း အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာသရာများအသိုင်းအဝိုင်းက မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဖောင်ဒေးရှင်းကို ပြောပါသည်။

"မော်လမြိုင်လိုနေရာတွေမှာဆိုဆရာဆရာမအင်အား မပြည့်တဲ့ကျောင်းတွေ အများကြီးပဲလေ။ အခုတော့ စစ်ကောင်စီက ကျွန်ုပ်တို့နဲ့ပြည်သူ့အခွင့်အရေးဖောင်ဒေးရှင်းမှထုတ်ဝေသည့်

တက်တို့လို အငြိမ်းစားဆရာသရာတွေကို သူတို့လူတွေလွှတ်ပြီး လိုက်စည်းရုံးနေတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ တာဝန်မယူချင်ဘူး" ဟု မော်လမြိုင်မြို့မှ အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အာဏာရှင်လက်အောက်တွင် အမှယထမ်းခြင်း Civil Disobedience Movement (CDM) ပြုလုပ်ရာတွင် အရေအတွက်အများဆုံးနှင့် အောင်မြင်မှုအရှိဆုံးဌာနများဖြစ်ပြီး စစ်ကောင်စီ၏ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားလည်ပတ်မှုကို အကြီးအကျယ်ထိခိုက်နေစေသည်။

"တွက်ကြည့်ရင် ဆရာဆရာမတစ်ဝက်လောက်က တာဝန်မထမ်းဆောင်တော့ဘူး။

စာသင်ဖို့ဆိုတော့ အပြင်ကလူကို အဆင်ပြေသလိုကောက်ခန့်လိုက်လို့ မရဘူးလေ။ သင်တန်းတွေ ဘာတွေ သေချာတက်ပြီးမှ ရမယ်။ အဲတစ်ချက်တော့ သူတို့(စစ်ကောင်စီ) အခက်အခဲဖြစ်နေတယ်" ဟု မော်လမြိုင်ရှိ အထက်တန်းကျောင်းတစ်ခုမှ ပညာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားမလည်ပတ်နိုင်သဖြင့် CDM ပြုလုပ်နေသည့် ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကို လုပ်ငန်းခွင်ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရန် စစ်ကောင်စီက ချောတစ်ခါ ခြောက်တစ်လှည့်ဖြင့် ကြေညာချက်များထုတ်ပြန်နေသော်လည်း အများစုမှာ လုပ်ငန်းခွင်ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခြင်း မရှိချေ။

ပြီးခဲ့သည့် မေလ (၂၄) ရက်နေ့ တနင်္လာနေ့တွင် ၂၀၂၁-၂၂ ပညာသင်နှစ်အတွက် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းကို စတင်လက်ခံခဲ့သော်လည်း ကျောင်းသားကျောင်းသူ အနည်းငယ်သာ လာရောက်အပ်နှံကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောင်းဆရာဆရာမ (၄) သိန်း (၃) သောင်းကျော် ရှိပြီး အဆိုပါအရေအတွက်၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်ဖြစ်သော ဆရာဆရာမ စုစုပေါင်း (၁) သိန်း (၃) သောင်းခန့်ကို စစ်ကောင်စီက တာဝန်မှရပ်ဆိုင်းထားပြီးဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင်လည်း အနည်းဆုံး ဆရာဆရာမ (၃,၂၀၀) ကျော်ကို စစ်ကောင်စီက တာဝန်ရပ်ဆိုင်းထားကြောင်း သိရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)ကို အမည်ပြန်ပြောင်းမည်

မေ ၃၁၊ ၂၀၂၁

မွန်ပြည်နယ် ချောင်းဆုံမြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)ကို စီမံကိန်းစတင်စဉ်က မူလနာမည်ဖြစ်သည့် သံလွင်တံတား(ချောင်းဆုံ)သို့ ပြန်လည်ပြောင်းလဲသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံသတင်းအရင်းအမြစ်များအရ သိရှိရသည်။

“ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီဘက်က ထွက်လာတဲ့သတင်းတွေအရတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတားကို အမည်ပြောင်းဖို့ ရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ သံလွင်တံတား(ချောင်းဆုံ)လို့ ပြောင်းမယ်လို့တော့ ကြားရတယ်” ဟု ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီလူကြီးပိုင်းနှင့်နီးစပ်သူ ဘီလူးကျွန်းဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)ကို အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ (NLD)အစိုးရလက်ထက် ၂၀၁၇ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၃) ရက်နေ့တွင် အမည်ပေးဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တံတားနာမည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျေနပ်မှုမရှိသော မွန်လူမျိုးသောင်းချီ ဆန္ဒပြကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း ပြည်သူ့အသံကို နားထောင်ခြင်းမရှိဘဲ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အထိ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကာ တံတားနာမည်ကို အတည်ပြုပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းမူလနာမည်ဖြစ်သည့် သံလွင်တံတား(ချောင်းဆုံ)ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတားဟု ဂုဏ်ပြုအမည်ပေးသင့်ကြောင်း ပေါင်မြို့နယ် NLD လွှတ်တော်အမတ် မိကွန်းချမ်းက အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ထောက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် လက်ရှိတွင် အထိန်းသိမ်းခံနေရသည့် သမ္မတဦးဝင်းမြင့် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ ချောင်းဆုံသားတွေကတော့ ‘ရာမညတံတား’ ဆိုတဲ့ နာမည်ကို ကြိုက်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ (နာမည်ပြောင်းတဲ့ကိစ္စက) စစ်ကောင်စီကလုပ်တာဆိုတော့ သူတို့ပြောင်းပေးတဲ့အတိုင်းပေါ့။ ပြောင်းပေးရင် ပြီးတာပါပဲ။ ဘာမှထပ်မပြောချင်ပါဘူး” ဟု ဘီလူးကျွန်းဒေသခံက ဆက်ပြောပါသည်။

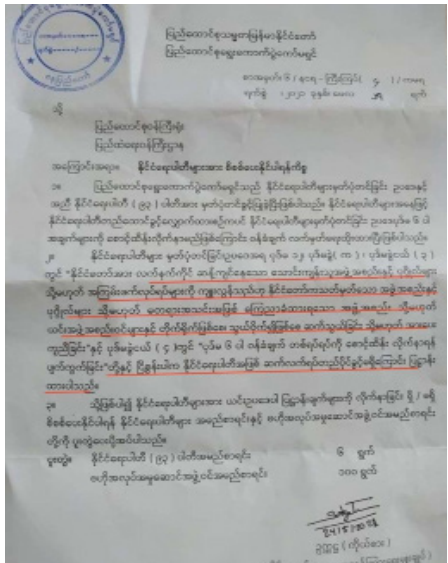
ကျွန်းဒေသခံက ဆက်ပြောပါသည်။

မေလ (၃၀) ရက်နေ့တွင် လက်ရှိတံတားနာမည်နှင့်ဆိုင်းဘုတ်ကို ဖြုတ်သိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်နေပြီး မနက်ဖြန် ဇွန်လ (၁) ရက်နေ့တွင် တံတားအမည်သစ်ကို ရေးထိုးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီနှင့်နီးစပ်သူတစ်ဦးက အတည်ပြုပါသည်။

နိုင်ငံတော်အဆင့်စစ်ကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီမှ ဒေါက်တာဥဉ္ဇာအောင်မိုးကလည်း မွန်လူမျိုးများ ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်းမရှိသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)နာမည်ကို နာမည်ပြန်လည်ပြောင်းလဲနိုင်ရေးအတွက် စစ်ကောင်စီနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။

စစ်ကောင်စီအကြိုက်မလိုက်သော နိုင်ငံရေးပါတီများအား ဖျက်သိမ်းနိုင်ရန် လက်အောက်ခံရွေးကော် လုပ်ဆောင်လာ

ဇွန် ၂၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁ မေလ (၂၄) ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့

အကြောင်းကြားစာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့ပြီး အဆိုပါစာတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် မတရားအသင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အားပေးကူညီခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါက နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် အဆိုပါတားမြစ်ချက်ကို လိုက်နာခြင်းမရှိမရှိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက စစ်စစ်ပေးရန် ပါရှိသည်။

စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD)ပါတီကို ဖျက်သိမ်းပစ်မည်ဟု ပြီးခဲ့သည့် မေလ (၂၁) ရက်နေ့တွင် ပြောဆိုခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ယခုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ပထမအကြိမ်တွင် ဆုံပွဲတွင်လည်း NLD ပါတီကို အရေးယူပေးရန် စစ်တပ်လက်ဝေခံနိုင်ငံရေးပါတီများက စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံရွေးကော်ကို တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

NLD ပါတီဖျက်သိမ်းခံရနိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပါတီဥက္ကဋ္ဌဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က “ပြည်သူအတွက် တည်ထောင်ထားသည့် ပါတီဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ပါတီတည်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း” သူ၏ရှေ့နေမှတစ်ဆင့် သတင်းစကားပါးခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ရွေးကော်နှင့် ဒုတိယအကြိမ်တွေ့ဆုံပွဲတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည့် ရခိုင်ဦးဆောင်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာအေးမောင်က ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအရ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အာဏာပိုင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် မပူးပေါင်းပါက ပါတီမှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်ခံရနိုင်ကြောင်း သတင်းမီဒီယာများကို ဖြေကြားခဲ့သည်။

ကျောင်းအပ်နှံရေးအတွက် ကျောင်းသားမိဘများကို စည်းရုံးရန် ဆရာ ဆရာမများကို စစ်ကောင်စီ မိအားပေး

ဇွန် ၁၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁ မေလ (၂၄) ရက်မှ (၃၀) ရက် နေ့အထိကို ကျောင်းအပ်နှံရေးရက်သတ္တပတ်အဖြစ် စစ်ကောင်စီက သတ်မှတ်ထားသော်လည်း မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ်ရှိ အခြေခံပညာကျောင်းအချို့တွင် ကျောင်းအပ်နှံသူအရေအတွက် အနည်းအကျဉ်းသာရှိသည့်အတွက် ကျောင်းသားမိဘများက ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို ကျောင်းအပ်နှံရန်အတွက် စည်းရုံးပေးရန် ဆရာဆရာမများကို စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များက မိအားပေးတိုက်တွန်းလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ရေးမြို့နယ်ရှိ စာသင်ကျောင်းအချို့တွင် ကျောင်းအပ်နှံသူ ဆယ်ဂဏန်းသာရှိပြီး ယခင်ယခင်ပညာသင်နှစ်များထက် အရေအတွက် အဆပေါင်းများစွာလျော့နည်းနေသည်။

“ကျွန်မတို့ကျောင်းမှာ ခါတိုင်းနှစ်တွေမှာဆို ကျောင်းသားဦးရေ (၁၈၀) ကျော် ရှိတယ်။ အခုက (၁၈) ယောက်ပဲ ရှိတာဆိုတော့ ကျောင်းအပ်တဲ့သူ အရမ်းနည်းနေတယ်။ ကျောင်းသားမိဘတွေ ကျောင်းလာပြန်အပ်ဖို့၊ ကျောင်းတွေမှာ ဘာအန္တရာယ်မှမဖြစ်အောင် လုံခြုံရေးအပြည့် တာဝန်ယူပေးမယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ကျောင်းသားမိဘတွေကို ပြောပြဖို့ (စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပညာရေးအရာရှိများက) ကျွန်မတို့ကို မှာသွားတယ်” ဟု ရေးမြို့နယ် မူလတန်းကျောင်းတစ်ခုမှ ဆရာမတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

မြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင် ကျောင်းအပ်သူအရေအတွက် လွန်စွာနည်းပါးသော်လည်းနယ် ကျောင်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံသူများများပြားပြီး အချို့စာသင်ကျောင်းများတွင် ရာနန်း ပြည့်နီးပါးလာရောက်အပ်နှံကြသည်ဟု ဆိုသည်။

“နယ်ဘက်မှာတော့ ကျောင်းသား

တော်တော်များများက ကျောင်းအပ်ကြတယ်။ နယ်မှာက မြို့တွေမှာလို အကြမ်းဖက်တာ၊ အဖမ်းခံရတာ သိပ်မတွေ့ရသေးဘူး။ ကလေးတွေကလည်း ကျောင်းတက်ချင်တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ရွာကကျောင်းပဲဆိုတော့ တစ်ခုခုဖြစ်ရင်လည်း သွားရလာရ လွယ်တယ်လေ။ အခုက ကျောင်းအပ်ရုံပဲ အပ်ထားတာပါ။ ကျောင်းတက်ရတဲ့အချိန်ကျရင် အခြေအနေကြည့်ရဦးမယ်” ဟု ကျောင်းအပ်နှံခဲ့သူ ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့်မေလ တတိယအပတ်တွင် ရေးမြို့နယ် လမိုင်းမြို့ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် မော့ကနင်ကျေးရွာအထက်တန်းကျောင်းများတွင် ပေါက်ကွဲမှုများဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ကျောင်းလုံခြုံရေးကို စိတ်မချခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေမတည်မြဲမိခြင်းတို့ကြောင့် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုကြောင်း ကျောင်းသားမိဘအချို့က မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဖောင်ဒေးရှင်းကို ပြောပါသည်။

“လမိုင်းမှာတော့ ကျောင်းအပ်တဲ့သူက (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ ရှိတယ်။ အပ်တဲ့သူတွေက ဝန်ထမ်းသားသမီးတွေ၊ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားသားသမီးတွေပဲ များတယ်။ ရွာခံတွေက မအပ်ကြဘူး” ဟု လမိုင်းမြို့ခံတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို သက်ဆိုးရှည်စေမည့် စစ်ကျွန်ပညာရေးကို ဆန့်ကျင်သော အားဖြင့် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုကြရန် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများနှင့် စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်တွင် အမှုထမ်းရန်ငြင်းဆန်ခြင်း (CDM) ပြုလုပ်နေသည့် ဆရာဆရာမများက တိုက်တွန်းမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

“ကျောင်းမအပ်တဲ့အကြောင်းရင်းက နှစ်ခုရှိတယ်။ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီကို ဆန့်ကျင်ဖို့အတွက်ရယ်၊ ကျောင်းတွေမှာ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်နေတာကြောင့်ရယ်။ ကျောင်းသားမိဘတွေကလည်း သူတို့သားသမီးတွေ အန္တရာယ်ဖြစ်မှာစိုးတဲ့အတွက် ကျောင်းမအပ်ကြဘူး” ဟု လမိုင်းမြို့ခံက ပြောပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်ရှိ အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် ၂၀၂၁ မေလ (၂၄) ရက်မှ (၂၇) ရက် နေ့အထိ ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၈၄,၀၀၀) ကျော် ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း မွန်ပြည်နယ်စစ်ကောင်စီက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

ခလယ်-တံခွန်တိုင်တိုက်ပွဲကြောင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးဒေသများ စစ်ရှောင်ရန် ပြင်ဆင်

ဇွန် ၇၊ ၂၀၂၁

ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ (၄) ရက်နေ့တွင် ကရင်ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် ခလယ်-တံခွန်တိုင်ရဲစခန်းတွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ် (BGF - Border Guard Force) ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့နှင့် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA - Karen National Liberation Army) တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး စစ်ကောင်စီဘက်မှ အင်အားဖြည့်တင်းမှုများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။

စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကြောင့် ခလယ်-တံခွန်တိုင်ကျေးရွာအနီးဝန်းကျင်မှ ဒေသခံများက တိုက်ပွဲကျယ်ပြန့်လာမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ကြိုတင်ရှောင်တိမ်းမှုများ ပြုလုပ်နေကြသည်။ ဈေးဆိုင်များလည်း ကုန်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းပြီး ပိတ်သိမ်းရန်စီစဉ်နေကြောင်း ဒေသခံများ၏ ပြောကြားချက်အရ သိရှိရသည်။

“သေနတ်ကြားပြီးတော့ ညနေဘက်မှာ ဗမာစစ်တပ်ဘက်က စစ်ကားတွေအများကြီးနဲ့ (ခလယ်-တံခွန်တိုင်ဘက်ကို) တက်လာကြတယ်။ ရွာကနေ ရှောင်ထွက်သွားတဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။

ဈေးဆိုင်တွေကလည်း ပစ္စည်းကောက်ပြီး စစ်ဘေးရှောင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေကြတယ်” ဟု ခလယ်-တံခွန်တိုင်ကျေးရွာမှ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေးဆိုင်ရှင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ဇွန်လ (၄) ရက်နေ့တိုက်ပွဲတွင် လက်နက်ကြီးဖြင့် ပစ်ခတ်မှုများ ရှိခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်ထိခိုက်မှုအခြေအနေကို မသိရသော်လည်း အဆောက်အဦးအချို့ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယခုအချိန်တွင် နှစ်ဖက်စလုံးမှ အင်အားဖြည့်တင်းမှုများပြုလုပ်ပြီး အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေကြသည်ဟု ဆိုသည်။

“ကရင်ဘက်ကတော့ နန်းသွန်းထွန်းရွာဂိတ်ဘက်တွေမှာ စစ်အင်အား အမြောက်အင်အားတွေ ဖြည့်တင်းထားတယ်။ အခုတော့ စစ်မျက်နှာနှစ်ဖက်က တော်တော်နီးနေပြီ။ ကရင်ဘက်ကဖြစ်ဖြစ် ဗမာဘက်ကဖြစ်ဖြစ် ကျွဲဝင်လာတာရှိရင် တိုက်ပွဲဖြစ်မှာပဲ” ဟု နန်းသွန်းထွန်းရွာသားတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ခလယ်-တံခွန်တိုင်တိုက်နယ်အတွင်း စစ်ရေးတင်းမာနေမှုကြောင့် နန်းသွန်းထွန်းကျေးရွာတစ်လျှောက်ရှိ ပြည်သူများက စစ်ဘေးရှောင်လျက်ရှိကြပြီး ဈေးဆိုင်များလည်း ပိတ်သိမ်းလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများကို ဖြည့်ဆည်းရေး ဝင်ရောက်စစ်ဆေး၊ မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီထံမှ ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီဝင်စာရင်းကို စောင်းခံသွား

ဇွန် ၁၅၊ ၂၀၂၁

ပြီးခဲ့သည့် မေလ (၂၄) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံရေးပါတီများအား စစ်ဆေးပေးရန် စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားစာပေးပို့ပြီးနောက်ပိုင်း အဆိုပါဝန်ကြီးဌာနက နိုင်ငံရေးပါတီရုံးချုပ်များကို ဝင်ရောက်စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထိုသို့စစ်ဆေးရာတွင် ကြိုတင်အကြောင်းကြားခြင်းများရှိသကဲ့သို့ အကြောင်းကြားခြင်းမရှိ ရှောင်တိမ်းဝင်ရောက်စစ်ဆေးခြင်းများလည်း ရှိခဲ့သည်။

“စသုံးလုံး (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန)နဲ့ SB (သတင်းရဲတပ်ဖွဲ့ - Special Branch) အဖွဲ့တို့က ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်မှာ MUP ရုံးချုပ်ကိုလာပြီးတော့ ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီဝင်တွေရဲ့(အမည်)စာရင်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်အချက်အလက်တွေကို တောင်းယူသွားတယ်။ အဲဒီလောက်ပါပဲ။ ကျန်တာ ဘာမှပြောမသွားဘူး” ဟု မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ (MUP) ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ နိုင်တလညီက ပြောပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့အခြေစိုက် တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုဖြစ်သည့် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ(SNLD - ကျားခေါင်းပါတီ) ကိုလည်း ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ (၁၀) ရက်နေ့တွင် ပြည်

ထဲရေးက ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများကို စစ်ဆေးရာတွင် ပါတီနှင့် ပါတီဝင်များအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ(CRPH)၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) တို့နှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်မရှိသော ပြဌာန်းချက်များနှင့် ငြိစွန်းမှုရှိမှုကို အဓိကထားစစ်ဆေးမေးမြန်းသည်ဟု သိရသည်။

အကြမ်းဖက်မှုမှတစ်ဆင့် လူမျိုးရေးဝဋ်ပစ္စည်းများ ဖန်တီးရန် မွန်အဖွဲ့အစည်းများ တောင်းဆို

ဇွန် ၁၀၊ ၂၀၂၁

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ၏ ကရင်ပြည်နယ် ကြားအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း မိဝေသီဖြိုးသည် အမည်မသိအကြမ်းဖက်သမားတစ်ဦး၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ၂၀၂၁ ဇွန်လ (၈) ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရသည်။

မိဝေသီဖြိုး၏ သေဆုံးမှုအပေါ် ဝမ်းနည်းကြောင်း မွန်အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

တပြန်ခဲ့ပြီး တစ်ဆက်တည်းတွင် အကြမ်းဖက်မှုကို ရှုံ့ချကြောင်းနှင့် အကြမ်းဖက်မှုမှတစ်ဆင့် လူမျိုးရေးပဋိပက္ခများ ဖန်တီးသင့်ကြောင်း တောင်းဆိုထုတ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။

မိဝေသီဖြိုးအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကို မိခင်ပါတီဖြစ်သည့် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီက နိုင်ငံရေး(ပဋိပက္ခ)အသွင်ဆောင်သည့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်အဖြစ် ရှုမြင်နေပြီး လူမျိုးရေးပဋိပက္ခ မပေါ်ပေါက်လာရေး ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် တိုက်တွန်းထားသည်။

“လက်ရှိနိုင်ငံရေးပြဿနာကြောင့် မွန်ဒေသတစ်ခုလုံးတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နေကြသည့် လူမျိုးစုများအားလုံးအကြား ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ၊ လူမျိုးရေးပဋိပက္ခကို ဖြစ်ပေါ်စေမည့် မည်သည့်အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကိုမဆို ပြင်းထန်စွာရှုံ့ချကြောင်း” ဇွန်လ (၉) ရက်နေ့ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အာဏာရှင်ကိုတော်လှန်သော မွန်လူငယ်အင်အားစုကလည်း လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုအတွက် တရားမျှတမှုအမြန်ဆုံးရရှိရန် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

“နိုင်ငံရေးအကြံပေးအဖွဲ့အစည်းကလည်း အာဏာရှင်စနစ်ကျဆုံးရေး တော်လှန်နေသည့်

ကာလအတွင်း လူမျိုးရေးပဋိပက္ခအသွင် ဖန်တီးလှုံ့ဆော်မှုများ၊ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများ၊ အကြမ်းဖက်မှုများကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိလုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများကို အပြင်းအထန်ရှုံ့ချကြောင်း” အာဏာရှင်ကိုတော်လှန်သော မွန်လူငယ်အင်အားစုက ဇွန်လ (၉) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထင်ရှားသည့်မွန်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦးကလည်း “မိဝေသီဖြိုး၏ လုပ်ကြံခံရမှုတွင် ပါတီနိုင်ငံရေးအဖြစ်စေ၊ လူမျိုးရေးအဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအဖြစ်စေ မလိုမုန်းထား အာဇာနည်တော်များ ပါဝင်နေမည်ဆိုပါက လုံ့လစက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း” သူ၏ လူမှုကွန်ရက်တွင် ရေးသားခဲ့သည်။

မိဝေသီဖြိုး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရန်နှင့် တရားမျှတမှုရရှိရန် မိခင်ပါတီဖြစ်သည့် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအပါအဝင် မွန်အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ကြေညာချက်ထုတ် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး မွန်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် မွန်ပြည်သစ်ပါတီကလည်း အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် စုံစမ်းရှာဖွေမှု ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ပြတ်ပြတ်သားသား အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဇွန်လ (၉) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

စာသင်ကျောင်းငွေ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွား၊ ကျောင်းသားဗီဒီယိုများ တလေးများ၏လုံခြုံရေးကို စိုးရိမ်

ဇွန် ၁၅၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁ ဇွန်လ (၁၄) ရက်နေ့ ညနေပိုင်းကျောင်းဆင်းချိန်တွင် မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ် အောင်မေတ္တာရပ်ကွက်ရှိ အမှတ် (၂) အလယ်တန်းကျောင်းရှေ့ သေနတ်ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ကားလမ်းကူးရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် ရပ်မိရပ်ပ (၂) ဦး သေနတ်ထိမှန်ခဲ့ပြီး တစ်ဦးမှာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

“သေနတ်မှန်ပြီး ဆုံးသွားတဲ့သူက ရပ်မိရပ်ပဖြစ်သလို စစ်မှန်ထမ်းဟောင်းတစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ သူလည်း သူ့သား/သမီးကို လာကြိုရင်း ကျောင်းသားတွေ လမ်းကူးဖို့ ကူညီလမ်းရှင်းပေးနေတဲ့အချိန်မှာ လူနစ်ယောက်က ဆိုင်ကယ်နဲ့လာပြီး သေနတ်နဲ့ ပစ်သွားတယ်။ နားထင်ထိမှန်ပြီးတော့ ဆုံးသွားတာ။ ရပ်ကွက်ဥက္ကဋ္ဌကတော့ လက်မောင်းကို ထိသွားတယ်” ဟု အောင်မေတ္တာရပ်ကွက်နေ ပြည်သူတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

အောင်မေတ္တာရပ်ကွက်တွင် ပြီးခဲ့သည့်မေလတတိယအပတ်တွင်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး

မှူးရုံး၌ ပေါက်ကွဲမှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သေးသည်။ ၎င်းပြင် ဇွန်လပထမအပတ်တွင်လည်း ယခုသေနတ်ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ အမှတ် (၂) အလယ်တန်းကျောင်းကို လက်ဗစ်ပုံးဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း၊ ပေါက်ကွဲမှုမရှိကြောင်း ရပ်ကွက်နေပြည်သူများက ပြောပါသည်။

“အလက (၂) ကျောင်းမှာ ကျောင်းစတင်ချင်း ကျောင်းထဲကို လက်ဗစ်ပုံး အပစ်ခံရတယ်။ ငါ့ကတော့ မပေါက်ဘူးပေါ့။ အဲနောက်ပိုင်း မိဘတွေက ကြောက်ပြီးတော့ ကလေးတွေကို ကျောင်းမတက်ခိုင်းရဲတော့ဘူး။ (စနေတနင်္ဂနွေပိတ်ရက်အပါအဝင်)လေးငါးရက်လောက် ကျောင်းပိတ်လိုက်ရတယ်။ အခုလဲ အဲဒီလိုပဲ ဖြစ်မယ်” ဟု ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

လက်ဗစ်ပုံးဖြင့် အပစ်ခံရပြီးနောက် သေနတ်ပစ်ခတ်မှု ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့သဖြင့် ကျောင်းသားမိဘများက ၎င်းတို့ကလေးများ၏ လုံခြုံရေးကို စိုးရိမ်သဖြင့် ကျောင်းဆက်မတက်ခိုင်းဘဲ ကျောင်းနားလိုက်သည်များလည်း ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

“ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ့်သားသမီးကျောင်းတက်နေတာကို မိဘတွေက သိပ်မ

တံ့မချဘူး။ အခုလိုမျိုး ကျောင်းနယ်မြေထဲမှာ ပစ်ခတ်မှုတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ပြီးတော့ ဒီကျောင်းက တစ်ကြိမ်တည်းလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုတော့ ဒီနစ်မှာ ကျွန်တော့်သမီးကို ကျောင်းဆက်မတက်ခိုင်းတော့ဘူး” ဟု အလက (၂) တွင် ပညာသင်ယူနေသည့် ကျောင်းသူတစ်ဦး၏ မိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် မတ်လ (၁၅) ရက်နေ့အထိ စာသင်ကျောင်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပိတ်ပိတ် (၆၀) ကျော်၌ စစ်ကောင်စီလက်နက်ကိုင်တပ်များ တပ်စွဲထားပြီး ၎င်းတို့တပ်စွဲထားမှုကြောင့် ပစ်ခတ်ပေါက်ကွဲမှုများ မကြာခဏဖြစ်ပွားနေသည်ဟု သိရသည်။

“ဒီနေ့မှာတော့ ကျောင်းသားတစ်ဝက်လောက် ကျောင်းမတက်ရဲကြဘူး။ အတန်းကြီးတွေပဲ တက်တယ်။ အတန်းငယ်(ကလေးတွေ) မတက်ကြတာ များတယ်။ လက်ရှိမှာတော့ ကျောင်းကို ရဲတွေ လုံခြုံရေးယူပေးထားတယ်” ဟု ရေးမြို့နယ်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ပညာရေးအဆောက်အအုံများတွင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက ဝင်ရောက်တပ်စွဲထားခြင်းသည် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများကို ကြီးလေးစွာချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏သင်ယူလေ့လာရေးကို ပိုမိုကြပ်တည်းစေကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (ယူနီဆက်-UNICEF) က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်းတွင် စစ်တပ်က လေယာဉ်ကွင်း ပြန်လည်တည်ဆောက်နေပြီး ဒေသခံများ၏မြင်မြေများလည်း ပါသွားဟု ဆို

ဇွန် ၁၆၊ ၂၀၂၁

မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ် ကုလားဂုတ်ကျွန်းပေါ်တွင် ကာလကြာရှည်ရပ်နားထားသည့် လေယာဉ်ကွင်းတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို စစ်တပ်က ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ပြန်လည်လုပ်ကိုင်နေကြောင်း ဒေသခံတစ်ဦးက မွန်လူထုအသံကို ပြောပါသည်။

“မြေကော်ထားတာ အများကြီးရှိနေပြီ။ အပေါ်ဆိပ်နဲ့ အလယ်ဆိပ်ကြားမှာ မြေတွေကော်ထားတာ အရှည်ကြီးပဲ။ စစ်တပ်နဲ့စပ်တဲ့သူတွေကတော့ စစ်လေယာဉ်ကွင်းအတွက်လို့ ပြောတာပဲ” ဟု ကုလားဂုတ်ကျွန်းဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်းတွင် စစ်တပ်က လေယာဉ်ကွင်းတည်ဆောက်နေကြောင်း သတင်း

များ မကြာခဏထွက်ပေါ်နေသော်လည်း သိသာမင်သာသည့် လုပ်ငန်းခွင်ဆောင်ရွက်မှုများ မတွေ့ရသော်လည်း စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ယခုအချိန်တွင် လေယာဉ်ကွင်းတည်ဆောက်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်လာသည်ကို တွေ့လာရသည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်း အပေါ်ဆိပ်နှင့် အလယ်ဆိပ်ကြား မြေညှိမြေကော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသခံတို့၏ မြေများလည်း ပါဝင်သွားကြောင်း သိရသည်။

“မြေတွေလည်း ပါသွားတယ်။ လျော်ကြေးရမလား မရဘူးလားဆိုတာလည်း မသိဘူး။ ခုချိန်ထိတော့ လျော်ကြေးအတွက် ညှိနှိုင်းပြောဆိုတာမျိုး မကြားသေးဘူး။ မြေရှင်တွေကတော့သူတို့မြေအတွက် လျော်ကြေးရမယ်လို့ ထင်ထားကြတယ်။ တကယ့်တကယ် ဘယ်လိုလာမယ်ဆို

တာ မသိသေးဘူး” ဟု အထက်ပါဒေသခံက ဆက်ပြောပါသည်။

ကုလားဂုတ်ကျွန်းရှိ မြေဧက (၃,၅၂၅) ဧကကို သိမ်းဆည်းပြီး မောရဝတီရေတပ်စခန်းဌာနချုပ်ကို တပ်ပိုင်မြေအဖြစ် အခမဲ့လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်ကျော်ညွန့်က ၂၀၁၄ ဇွန်လ (၂၄) ရက်နေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၌ ဖြေကြားခဲ့ဖူးသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အစိုးရလက်ထက်က ကုလားဂုတ်ကျွန်းအနီးတဝိုက်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း၊ ပြည်နယ်စက်မှုဇုန်၊ ငါးလုပ်ငန်းဇုန်၊ အထူးစီးပွားရေးဇုန်၊ အိမ်ယာစီမံကိန်းဇုန်နှင့် မွန်ပြည်နယ်အစိုးရပိုင် စီမံခန့်ခွဲမှုဇုန်တို့ တည်ဆောက်သွားရန် လျာထားခဲ့သည်။

မွန်ပြည်နယ်တွင် COVID-၁၉ ကူးစက်မှု၊ ပြန်လည်ဖြင့်တတ်လာသော်လည်း နိုင်ငံရေးအခြေအနေကြောင့် ဝေဖန်မှုမရှိပါ။

ဇွန် ၁၈၊ ၂၀၂၁

၂၀၂၁ နှစ်စမှ ဇွန်လ (၁၅) ရက်နေ့အထိ မွန်ပြည်နယ်တွင် COVID-19 ရောဂါပိုးကူးစက်သူအရေအတွက် (၃၀) ကျော်ရှိပြီး သေဆုံးသူ (၅) ဦးအထိ ရှိလာခဲ့သော်လည်း ပြည်သူများအနေဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို ဂရုပြုမှုနည်းပါးနေပြီး ကျန်းမာရေးလမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာမှုအားနည်းလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

“အခုက ရောဂါကူးစက်မှုကို သိပ်ပြီးတော့ ဂရုမပြုနိုင်တော့ဘူး။ တစ်ချို့ရွာတွေဆိုရင် “ကိုဗစ်”ဆိုတာ တကယ်ရှိရဲ့လား။ အလိမ်အညာတွေလားဆိုပြီး ဇဝေဇဝါ ဖြစ်နေကြတယ်။ နောက်တစ်ခုက နိုင်ငံရေးအခြေအနေဘက်ကိုပဲ အားစိုက်ပြီး ဂရုပြုလာတာကို တွေ့ရတယ်” ဟု မုဒုံမြို့နယ်မှ ဒေသခံအမျိုးသမီးတစ်ဦးက ပြောသည်။

အာဏာသိမ်းယူပြီးနောက်ပိုင်း ပြည်သူလူထုအများစုက အပြင်ထွက်လျှင် နှာခေါင်းစည်းကို စနစ်တကျတပ်ဆင်မှု မရှိသည့်အပြင် COVID-19

ရောဂါကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အားနည်းလာသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။

“အပြင်ထွက်တာ ဈေးဆိုင်သွားတာကအစ ရွာသားအများစုက Mask ကို လုံးဝမတပ်တော့တာ။ ကူးစက်မှု ကြောက်တဲ့လူလောက်ပဲ ကိုယ်အိမ်သားတွေ အပြင်ထွက်ရင် Mask တပ်ဖို့ အပြင်သိပ်မထွက်နဲ့ အဲလောက်ပဲ ပြောနိုင်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ တိုက်တွန်းနိုးဆော်သူလည်း မရှိသလို (ပြည်သူတွေကလည်း ကူးစက်မှုကို) လုံးဝ ဂရုမစိုက်ဘူး” ဟု သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ပြည်သူများအနေဖြင့် COVID-19 ရောဂါကူးစက်မှုကို ကာကွယ်ရန် နှာခေါင်းစည်းကို စနစ်တကျတပ်ဆင်ပြီး သွားလာစေချင်ကြောင်း ၎င်းက ဆက်လက်ပြောဆိုပါသည်။

“အခုဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးပဋိပက္ခကိုပဲ အာရုံစိုက်နေတော့ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုတွေကို တစ်ချို့လူတွေဆိုရင် မေ့နေကြတယ်။ ရောဂါကူးစက်မှုကို အရင်

ကလို မကြောက်ကြတော့ဘူး။ ရွာမှာဆိုရင်လည်း လူစုလူဝေးဖြစ်စေတဲ့ ပွဲတွေ(အခမ်းအနားတွေ)ပါ လုပ်နေကြတယ်။ သတင်းနားထောင်တာကအစ ဆန္ဒပြပွဲသတင်းတွေကိုပဲ နားစွင့်ကြတာများတယ်။ တစ်နေ့ဘယ်နှစ်ယောက် ရောဂါပိုးကူးစက်နေတယ်ဆိုတာကို မသိချင်ကြတော့ဘူး။ “ဟု သံဖြူဇရပ်မြို့မှ လူငယ်တစ်ဦးက ဆိုသည်။ မွန်ပြည်နယ်အတွင်း COVID-19 ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသူများကို မော်လမြိုင်ဆေးရုံကြီးရှိ Isolation Ward 3 တွင် ကုသပေးနေပြီး လက်ရှိတွင် Isolation Ward 3 ၌ လူနာ (၁၅) ဦး ဆေးကုသခံယူလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

မွန်ပြည်နယ် မော်လမြိုင်မြို့ရှိ အမှတ် (၉) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် (၁၀) တန်းကျောင်းသူတစ်ဦး COVID-19 ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သော်လည်း ထိတွေ့ခဲ့သူ အတန်းဖော်များနှင့် ဆရာဆရာမများတွင် ရောဂါပိုးကူးစက်ခြင်းမရှိဟုဆိုကာ စာသင်ကျောင်းကို မပိတ်ဘဲဆက်လက်ဖွင့်ထားဆဲဖြစ်သည်။

လုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် ကျောင်းအပ်ထားသော်လည်း ကျောင်းမတက်နိုင်

ဇွန် ၂၁၊ ၂၀၂၁

မွန်ပြည်နယ်၌ လက်ရှိအချိန်တွင် အစိုးရစာသင်ကျောင်းပရိဝုဏ်၌ ဝံ့ပေါက်ကွဲခြင်းနှင့် အနီးအနားတဝိုက်တွင် လူသေဆုံးသည် အထိ ပစ်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့် လုံခြုံရေးအခြေအနေကို စိတ်မချသဖြင့် မိဘများက ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို ကျောင်းအပ်ထားသော်လည်း ကျောင်းတက်ခိုင်းရန် ခက်ခဲနေသည်။

“ကျောင်းတက်ခိုင်းဖို့က ခပ်ကြောက်ကြောက်ပါပဲ။ မတက်ခိုင်းပြန်တော့လည်း တစ်နှစ်အချိန်ကုန်ဦးမယ်။ ကျောင်းလည်း မပျက်စေချင်ဘူးဆိုတော့ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဘက်ကို စီစဉ်ရတော့မှာပေါ့။ ပိုက်ဆံတော့ ပိုကုန်မယ်” မုဒုံမြို့မှ (၁၀) တန်းကျောင်းသား/သူ မိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

အစိုးရစာသင်ကျောင်းများတွင် လုံခြုံရေးအခြေအနေ စိတ်မချရခြင်းကြောင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများတွင် အပ်နှံခြင်းများ ပြုလုပ်လာသည့်အပြင် ကျောင်းတက်ခြင်းကို ရှောင်လွှဲနိုင်ရန်

အပြင်ခြေကျောင်းသား/သူအဖြစ် ကူးပြောင်းခြင်းများလည်း ရှိလာသည်။

“စာမေးပွဲဖြေတဲ့အချိန်ကျမှ အပြင်ခြေအနေနဲ့ ဖြေခိုင်းဖို့ စီစဉ်နေတယ်။ လောလောဆယ်တော့ အဲလိုပဲ တွေးထားတယ်” ဟု ကလေးသော့ကျေးရွာမှ အထက်တန်းကျောင်းသား/သူမိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

လုံခြုံရေးအခြေအနေစိတ်မချမှုကြောင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို လုံးဝကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုသည့် မိဘများလည်း ရှိသည်။

“ဒီလိုဆူပူရှုပ်ထွေးနေပုံမျိုးနဲ့ဆို ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ဘူး။ ကျူရှင်တက်ခိုင်းပြီး အပြင်မှာပဲ စာလေ့လာခိုင်းထားတယ်” ဟု ကျောင်းသား/သူမိဘတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

ယခင်စာသင်နှစ်များတွင်လည်း မွန်ပြည်နယ်ရှိ အထက်တန်းကျောင်းသူ/သားအများစုသည် အစိုးရစာသင်ကျောင်းကို အားကိုးသည်ထက် ပြင်ပအဆောင်တွင် ကျူရှင်တက်ပြီး စာမေးပွဲဖြေဆိုလေ့ရှိကြသည်။

“ဒီလိုအခြေအနေမှာ ကျောင်းတက်ဖို့ကို အတင်းမတိုက်တုန်းဘူး။ (မိဘတွေအနေနဲ့) အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး စီစဉ်ကြပေါ့။ သင်ခန်းစာပြတ်မသွားဖို့က အဓိကပေါ့။ စာမေးပွဲနီးတဲ့အခါကျမှ တစ်မျိုးစီစဉ်ကြတာပေါ့” ဟု မုဒုံမြို့နယ်မှ အထက်တန်းကျောင်းဆရာမတစ်ဦးက ပြောပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်တွင် လုံခြုံရေးအခြေအနေစိတ်မချရမှုအပြင် COVID-19 ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု မြင့်တက်လာခြင်းတို့ကလည်း စာသင်ကျောင်းများအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်လာသည်။

လက်ရှိအချိန်၌ စာသင်ကျောင်းအချို့နှင့် မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်တွင် ကျောင်းသူ/သားအချို့ COVID-19 ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသည်ဟု သတင်းထွက်ပေါ်နေသော်လည်း စစ်ကောင်စီက အဆိုပါသတင်းကို ဖုံးဖိပြီး ကျောင်းဆက်လက်ဖွင့်ရန် လုပ်ဆောင်နေသည်။

မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှု

မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှုကို ၁၉၈၈ ခုနှစ် လူထုလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အာဆယ့်ကောင်စီ
သော စကောင့်သားများ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ မွန်လူထုပေါင်းစည်းမှုနှင့် လူငယ်များ စုပေါင်းတည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
ပြန်ဟန့်နိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ် ထွန်းကားရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖျက်မှုနှင့် စစ်မှန်သောငြိမ်းချမ်းရေး ပေါ်ပေါက်လာရေးတို့ကို
အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ထားရှိကာ တွေ့ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှုသည် အကျိုးအမြတ်မယူသော
လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးသည် တူညီသော ရည်မှန်းချက်ပရိတ်ချ်ကို တူညီသော အတွေ့အကြုံများဖြင့်
ဦးတည်နေကြသော အတောအခိုက်အတိမ်းများ ဖြစ်သည်။ မွန်အသံနှင့် ပြန်ဟန့်နိုင်ငံတော်တို့၏အသံများမှ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအ
နေများကို အောင်ကြည့်လေ့လာခြင်းဖြင့် ပြန်ဟန့်နိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ် ထွန်းကားလာစေရန် အသံဆိုသော တိုင်းရင်းသား လူ
အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂကို အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ပြန်ဟန့်နိုင်ငံတွင် ပြည်ပြောင်းလဲရေးများ အချိန်အဟန့်ဖြင့်
ပေါ်ပေါက်လာစေရန် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုမူပြောဆိုမှုနှင့် အစီရင်ခံစာများ ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြင့် ထွန်း
အား ပေးလျှက်ရှိသည်။ မွန်လူထုအသံဟူသော လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှုကို ပုံမှန်ထုတ်ပြန်လျက်ရှိပြီး လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ
အစီရင်ခံစာ များကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်လျက် ရှိသည်။

ပရိတ်ချ်
နိုင်ငံသားအားလုံး လူ့အခွင့်အရေးကို အပြည့်အဝ ချိခံစားနိုင်စေရန်။

- ရည်ရွယ်ချက်
- (၁) လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ပြည်သူထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ပုံနှိပ်ဖွဲ့သိရှိနိုင်စေရန်။
 - (၂) လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူလူထုကို ပညာပေး လှုံ့ဆော်ရန်။
 - (၃) လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်စေရန်။

အစစ်သုမိတ်ဆွဲများထဲမှ ဝေဖန်အကြံပြုစာ တောင်းခံခြင်း

ရုရှင်လေးစားအင်ပါယာ စာမတ်လူမိတ်ဆွဲများခင်ဗျား

ပြန်ဟန့်နိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ခြင်းတစ်ခုရန် ရည်ရွယ်ပြီး မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှု၊ လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံ
ကို ထုတ်ပြန်လျက်ရှိသည်။ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိကျသောချာစေရန် အကြံပြုခြင်း အတတ်တပ် စိစစ်ဆ
တည်ငြိမ်းမှုများ ဆောင်ရွက်နေသဖြင့် အချိန်မမှားကုသြငါးနှစ် ပြန်ပေါ်ခဲ့ပါက စာမတ်လူ မိတ်ဆွဲများအနေဖြင့် မှားလည်ပေးစေလိုကြောင်း
မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှုမှ ပန်ကြားအင်ပါယာသည် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ အဝန်တက်ကြွမှုစာများ ပေးပို့လိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ စာမတ်လူများအား
ထက်ခံရသူ လိုလျှင်ဖြစ်စေ အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း လိပ်ဖွဲ့ပြီး ပေးပို့တောင်းခံနိုင်ပါသည်။

ရုရှသံလေးစားအားဖြင့်
ဒီမိုကရေစီ
မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးဟောင်းခံရမှု

Human Rights Foundation of Monland - Burma
P.O Box 35,
Sangkhlaburi Post Office, Kanchanaburi 71240,
Thailand.

တိကျသည့်အစီအစဉ် မရှိဘဲ စစ်ကောင်စီနှင့် ဆက်လက်ပူးပေါင်းနေမည်ဆိုပါက ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီဝင်တစ်ချို့ ထပ်မံနှုတ်ထွက်ရန်ရှိ

ဇွန် ၁၁၊ ၂၀၂၁

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့် တိကျသည့်အစီအစဉ်များ၊ ရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ထားခြင်းမရှိဘဲ စစ်ကောင်စီနှင့် မည်ကားမတ္တဆက်လက်ပူးပေါင်းနေမည်ဆိုပါက ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီဝင်တစ်ချို့ ထပ်မံနှုတ်ထွက်ရန်ရှိကြောင်း သိရသည်။

“စစ်ကောင်စီနဲ့ ဘာအစီအစဉ်မှ မရှိဘဲ ဒီအတိုင်းပဲဆက်ပေါင်းနေမယ်ဆိုရင်တော့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဖူးပေါင်းတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်မှာအစီအစဉ်ရှိရတယ်။ ဒါမှ ဖူးပေါင်းတာက အကျိုးဖြစ်မယ်။ အခုက ဘာမှမရှိ ဘာမှမသိဘဲ ဖူးပေါင်းတယ်ဆိုတော့ ဘာအဓိပ္ပါယ်ရှိမှာလဲ။ ကျွန်တော်က အဲလိုပဲမြင်တော့ နှုတ်ထွက်ဖို့ကိစ္စကို စဉ်းစားလာရတာပဲ” ဟု အမည်မဖော်လိုသူ ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီဝင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့်ဖူးပေါင်းရန် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီ ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီက ဖေဖော်ဝါရီလ (၆) ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဝေဖန်မှုများ မြင့်တက်နေသော်လည်း အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို မတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ဗဟိုကော်မတီက မဲခဲ့ပြီး ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။

“ကိုယ့်ပါတီက စစ်ကောင်စီနဲ့သာ ဖူးပေါင်းတာ၊ ဘာအစီအစဉ်မှ ဆွဲထားတာ မရှိဘူး။ ဘယ်လောက်ထိ ဖူးပေါင်းမယ်ဆိုတာလည်း သတ်

မှတ်မထားဘူး။ ဖူးပေါင်းပြီးတော့ ပြန်လည်သုံးသပ်တာမျိုးလည်း မရှိဘူး။ အဲကြောင့် ပါတီက ပေါင်းမယ်ဆိုပေါင်း၊ ကျွန်တော်ကတော့ လက်မခံနိုင်လို့ နှုတ်ထွက်လိုက်တာ” ဟု ပါတီမှနှုတ်ထွက်ခဲ့သူ ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီဝင်တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့်ဖူးပေါင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတော်အဆင့်စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုးက ညွှန်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့စည်းရန်နှင့် မွန်အမျိုးသားရေးအတွက် တတ်စွမ်းသမျှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဟု ယေဘုယျဆန်ဆန် ဖြေကြားခဲ့သည့်အပြင် မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့်လည်း စစ်ကောင်စီနှင့်ဖူးပေါင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော လမ်းပြမြေပုံကို မွန်လူထုအား တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ချပြခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

မွန်ညီညွတ်ရေးပါတီအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီနှင့်ဖူးပေါင်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ဗဟိုအလုပ်မှူးရုံးဆောင်ရွက်မတီဝင် (၁၉) ဦးနှင့် ဗဟိုကော်မတီဝင် (၁၅) ဦး စုစုပေါင်းဗဟိုအဆင့်ကော်မတီဝင် (၃၄) ဦးနှင့် မြို့နယ်အဆင့်ကော်မတီဝင် (၅၀) ဦးခန့် နှုတ်ထွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

နှုတ်ထွက်ခဲ့သောပါတီဝင်များအနေဖြင့် မွန်အမျိုးသားရေးကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန်အတွက် “မွန်ရေးရာအဖွဲ့” ကို ဖွဲ့စည်းသွားရန်ရှိပြီး လက်ရှိတွင် မွန်ရေးရာအဖွဲ့ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

